BÀI GIẢNG: SỰ PHÁT TRIỂN CỦA CHỦ NGHĨA XÃ HỘI TỪ SAU CHIẾN TRANH THẾ GIỚI THỨ HAI ĐẾN NAY (Tiết 1)

CHUYÊN ĐỀ: CHỦ NGHĨA XÃ HỘI TỪ NĂM 1917 ĐẾN NAY

MÔN: LỊCH SỬ 11

GIÁO VIÊN: THẦY TRẦN THANH QUANG

MỤC TIÊU

- ✓ *Trình bày được sự phát triển của chủ nghĩa xã hội ở Đông Âu sau Chiến tranh thế giới thứ hai, nêu được sự mở rộng của chủ nghĩa xã hội ở châu Á và khu vực Mỹ Latinh.*
- ✓ *Giải thích được nguyên nhân dẫn tới sự sụp đổ của mô hình chủ nghĩa xã hội ở Đông Âu và Liên Xô.*
- ✓ *Nêu được những nét chính về chủ nghĩa xã hội từ năm 1991 đến nay và những thành tựu, ý nghĩa của công cuộc cải cách – mở cửa ở Trung Quốc.*
- ✓ *Có ý thức trân trọng thành tựu, giá trị của chủ nghĩa xã hội, sẵn sàng tham gia đóng góp vào công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam.*

1. SỰ PHÁT TRIỂN CỦA CHỦ NGHĨA XÃ HỘI SAU CHIẾN TRANH THẾ GIỚI THỨ HAI

a. Sự phát triển của chủ nghĩa xã hội ở Đông Âu

* Hoàn cảnh: thắng lợi của Liên Xô trong cuộc chiến chống chủ nghĩa phát xít. => Các nước Đông Âu được giải phóng, lập chính quyền dân chủ nhân dân.

* Từ năm 1945 – giữa những năm 70 của thế kỉ XX: xây dựng chủ nghĩa xã hội

+ Từ năm 1945 – 1949: hoàn thành nhiệm vụ của cách mạng dân chủ nhân dân: cải cách ruộng đất; quốc hữu hoá xí nghiệp của tư bản; thực hiện tự do, dân chủ

+ Từ năm 1949 – giữa những năm 70: xây dựng cơ sở vật chất – kĩ thuật của chủ nghĩa xã hội: công nghiệp hoá, điện khí hoá, phát triển nông nghiệp.

b. Sự mở rộng của chủ nghĩa xã hội ở châu Á và Mĩ Latinh

* Ở châu Á:

- Năm 1945: Cách mạng tháng Tám thành công, nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà ra đời.
- Tháng 9/1949: Cộng hoà Dân chủ nhân dân Triều Tiên ra đời.
- Tháng 10/1949: Nước Cộng hoà Nhân dân Trung Hoa ra đời. Cộng hoà xã hội nối liền từ Âu sang Á.
- Năm 1975: sau kháng chiến chống Mĩ, cả nước Việt Nam đi lên chủ nghĩa xã hội.
- Tháng 12/1975: nước Cộng hoà Dân chủ nhân dân Lào thành lập, đi theo con đường xã hội chủ nghĩa.

* Ở Mĩ Latinh:

- Năm 1959, cách mạng thắng lợi, nước Cộng hoà Cuba ra đời.
- Năm 1961, Phi đen Caxtoro tuyên bố Cuba tiến lên chủ nghĩa xã hội.

=> Chủ nghĩa từ phạm vị một nước đã trở thành một hệ thống: từ Âu sáng Á, lan tới vùng biển Ca – ri – bê thuộc Mĩ Latinh.

2. NGUYÊN NHÂN KHỦNG HOẢNG SỤP ĐỔ CỦA CHỦ NGHĨA XÃ HỘI Ở ĐÔNG ÂU VÀ LIÊN XÔ

**** Sự sụp đổ***

- Ở Đông Âu:

+ Từ những năm 70 của thế kỉ XX, kinh tế Đông Âu suy giảm.

+ Từ những năm 80 của thế kỉ XX: khủng hoảng toàn diện và tan rã các nước xã hội chủ nghĩa ở Đông Âu.

- Ở Liên Xô:

+ Từ những năm 80 của thế kỉ XX khủng hoảng toàn diện, công cuộc cải tổ không thành công.

=> Tháng 12/1991, Liên Xô sụp đổ và tan rã.

**** Nguyên nhân sụp đổ***

- Chủ quan:

+ Đường lối lãnh đạo chủ quan, duy ý chí.

+ Không theo kịp cuộc cách mạng khoa học – công nghệ hiện đại.

+ Khi cải tổ phạm nhiều sai lầm, nhất là xa rời sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản.

- Khách quan: sự chống phá của các thế lực thù địch trong và ngoài nước.